

Detail 05

'Twee'

Hier is een leuke vraag: weet u wat 'Twee' betekent? Volgens de Amerikaanse journalist Marc Spitz is 'Twee' (spreek uit 'Twie') een nieuwe cultuuruiting, een beweging. Het heeft te maken met een afkeer van volwassenheid, met een aandacht voor het goede zonder ironie, met een voorkeur voor nerds en onhandigheid en met een afkeer van 'cool'.

Wellicht is het goed een paar voorbeelden te noemen. 'Twee' is hoog opgetrokken kniekousen onder een plooirokje, gedragen door een vrouw. Of het is een personage uit kinderboeken op je arm getatoeerd hebben, zoals Lena Dunham uit de tv-serie 'Girls'. Maar het is ook een honderd procent slaafvrije chocoladereep, verpakt in ouderwets dik papier met een vintage logo er op. Misschien is Twee ook wel 'Heel Holland bakt'. Wat het precies is, weet niemand.

Critici van Twee vinden het een infantiele beweging en waarschuwen voor het niet willen aangaan van de werkelijke problemen die in de samenleving spelen. Als voorbeeld worden studenten opgevoerd die serieuze papers schrijven over hun favoriete knuffel. Hieruit blijkt een samenleving die niet volwassen wil worden en dat is inderdaad wel verontrustend. De Amerikaanse filosofe Susan Neiman haalt Kant aan: 'Verlichting is de bevrijding van de mensheid uit haar zelfverkozen onvolwassenheid.' Volwassen zijn betekent dus de moed hebben om de wereld, in al zijn lelijkheid, tegemoet te treden. Nu goed, ik dwaal af. Hoe zou 'Twee' zich in de architectuur manifesteren? Je komt al snel uit bij zelf opgezette collectief-particuliere bouwprojecten. Projecten waarin men jarenlang in tweewekelijkse vergaderingen met elkaar op zoek gaat naar de juiste invulling van een gaatje in de stad. Die, qua tijd en budget, de doelstellingen in het kwadraat overschrijden en daarin wellicht naïef te noemen zijn. Ze zijn echter ook een waardevolle bijdrage aan de stad, immers, een gat dat al jaren lelijk en leeg is wordt

gevuld door mensen met de moed en wijskracht om er collectief iets moois van te maken. Een ander voorbeeld dat bij mij opkomt, zijn de blauwe huisjes van MVRDV in Rotterdam. De naam – het Diddendorp – geeft het al aan; dit moet wel Twee zijn. Ik fiets er elke dag met de nodige vrolijkheid langs. Een heerlijke blauwe abstracte wereld in een oude bakstenen stadswijk. Op een dag springt een smurf naar beneden, hoop ik, dat zou mijn dochter leuk vinden. Het cartooneske is kenmerkend, zo tekent een kind een huis (Twee!), dus zo is het ook gedetailleerd. Geen naad, randje, goot, latei of dakpan te zien. Vooruit, een lekdoorpel boven de deur. Nou ja. Hoe is dat gedaan? Ik weet het. In mijn Inbo-tijd werd door collega's gewerkt aan het Decos-gebouw in Noordwijk. Dit gebouw kent de abstractie van een ingeslagen meteoriet (Twee?). Ook hier is het detail zo veel mogelijk achterwege gelaten. De constructie bestaat uit stalen spanten met houten sandwichelementen, afgewerkt met polyurea. Dit materiaal is ook in het Diddendorp toegepast. Het is een plastische composiet die na uitharding een beetje elastisch blijft. Het is dampdicht en kan in bijna elke kleur worden gemaakt. Nadat de houten elementen zijn aangebracht, wordt met de spuit de polyurea aangebracht, bij voorkeur in een overdekte ruimte. Het is dus een ideaal materiaal voor wie geen zin heeft in allerlei naden en aansluitingen. De vraag is wel hoe duurzaam het is. In het Diddendorp bijvoorbeeld begint het blauw vaal en groen te worden en tekenen zich leksporen af. Dat is natuurlijk bij te werken. Het materiaal zelf heeft een verwachte levensduur van 25 jaar. Wat moet daarna gebeuren: verwijderen en opnieuw aanbrengen? En is de houten sandwichgevel waterdicht genoeg, zodat in de constructie geen condensatie plaatsvindt? Het vocht kan immers nergens heen. De tijd zal het leren. En ze zal uitmaken of deze 'Twee' naïeve bouwsels zijn, van architecten die niet volwassen willen worden, of briljante ideeën die vol goede moed en met veel lef zijn uitgewerkt en gebouwd voor de eeuwigheid.

Marjolein van Eig

